

Framtagande av strategi för digitalisering inom Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

Ge socialförvaltningen i uppdrag att återrapportera en strategi för digitalisering inom nämndens område inkluderande ansvarsfördelning samt finansiering

Bakgrund

I Vård- och omsorgsnämndens budget 2021 samt verksamhetsplan 2022-2023 har nämnden angivit följande:

”Digitalisering och välfärdsteknik är ett angeläget utvecklingsområde där produkter, programvaror och tjänster snabbt utvecklas både inom social omsorg och hälso- och sjukvård. För att kunna driva en utveckling inom området krävs ny kompetens och en sammanhållen strategi som bl.a. tar ställning till om nämnden själva driver utvecklingen eller om nämnden lämnar ansvaret till utförarna att anpassa digitala lösningar till sina förutsättningar. Det senare alternativet regleras via ersättningen till utförarna och kräver en utvecklad beställarkompetens. En ekonomisk satsning kan förväntas ge effekter på resursanvändningen inom Vård- och omsorgsnämnden på sikt. Nyttan för brukaren kan vara ökad självständighet, delaktighet, tillgänglighet och trygghet. För verksamheten innebär det möjlighet till ökad effektivisering och kvalitet på tjänsterna. Regeringens vision är att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.”

Förvaltningens slutsatser

Socialförvaltningen föreslår att Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en strategi för digitalisering inom nämndens ansvarsområde.

Vård- och omsorgsnämnden har ansvar för kontakter och service till kommuninvånarna genom den individuella myndighetsutövningen och övrig verksamhet som sker inom nämndens förvaltning. Utöver det har nämnden ansvar för inriktningen och kvalitetsnivån i de verksamheter som nämnden har uppdragit åt att utföra vård och omsorg.

En sammanhållen strategi för hur Vård- och omsorgsnämnden avser att arbeta med digitalisering inom ovanstående två områden tydliggör nämndens styrning av verksamheterna och underlättar för verksamheterna att ta sitt ansvar för de utvecklingsfrågor som de kan driva. I det ingår även att klargöra vilka förväntningar som finns inom ramen för den ersättning som idag utges.

Finansiering av digitalisering kan ske på flera sätt. Viss förväntan på verksamheter kan finnas att inom befintlig ersättning arbeta med effektivisering och utveckling genom digitalisering. Detta gäller såväl nämndens utförare som nämndens förvaltning. Andra satsningar kan vara kostsamma i en inledningsfas och därmed kräva en viss budget för investering eller av engångskaraktär.

Bilagor

1. Bilaga Aktörer som arbetar med välfärdsteknik
2. Definitioner inom digitalisering

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Åsa Lundgren
Enhetschef staben

Expedieras
Akten

Digitala Signaturer

Signerad med: Anställda
Signerad av: Åsa Lundgren, Enhetschef
Datum: 2020-10-15 12:43 +02:00

Signerad med: Anställda
Signerad av: Susanna Kiesel, Socialdirektör
Datum: 2020-10-15 12:48 +02:00

Datum: 2020-09-25

Ärendenummer: VON 2020/0078

Aktörer som arbetar med välfärdsteknik, sammanställning

Inera

Inera AB ägs gemensamt av SKR, alla regioner och nästan alla Sveriges kommuner. Bolaget utvecklar och förvaltar nationella tjänster inom e-hälsa och digitalisering på uppdrag av ägarna, och i samverkan med både statliga myndigheter och privata aktörer. I uppdraget ingår bland annat att jobba med standarder, arkitektur, infrastruktur, informationssäkerhet och gemensamma förutsättningar för upphandlingar. Flera av bolagets tjänster är användbara inom kommunernas socialtjänst.

SKL Kommentus Inköpscentral

SKL Kommentus Inköpscentral är en del av SKR-koncernen och arbetar i huvudsak med samordnade upphandlingar för kommuner och regioner. Inom området välfärdsteknik finns produkter och tjänster som genomgår en förändring, till exempel ett teknikskifte eller effektivisering i någon form. För närvarande finns ramavtal för digitala trygghetslarm till äldre och personer med funktionsnedsättning.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen bidrar till att säkerställa att välfärdsteknik införs och används utifrån de kriterier som ingår i ”God vård och omsorg; kunskapsbaserad, säker, individanpassad, effektiv, jämlik och tillgänglig”. Socialstyrelsen tar bland annat fram utbildningar, rapporter och meddelandeblad för att stödja socialtjänsten i att använda välfärdsteknik. Bland rapporterna finns en årlig sammanställning över utvecklingen i kommunerna. Det finns också ett verktyg för att kunna jämföra utvecklingen i den egna kommunen med andra.

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för delaktighet arbetar med information och inspiration om hur digital teknik kan bidra till aktivitet, trygghet och självständighet för individer inom socialtjänsten och den kommunala hemsjukvården. Myndigheten har bland annat flera olika verktyg som kan användas av kommunerna inom socialtjänstens område.

E-hälsomyndigheten

E-hälsomyndigheten har i uppdrag att samordna regeringens satsningar inom e-hälsa och dessutom erbjuda ett antal produkter och tjänster till individer och professioner. I ett särskilt regeringsuppdrag ska myndigheten samordna, utforma och tillgängliggöra ett nationellt stöd för införande och användning av digital teknik (e-hälsa). Stödet är inriktat på kommunernas eget arbete inom socialtjänst och hälso- och sjukvård, men ska inte ersätta andra aktörers arbete inom området.

DIGG – myndigheten för digital förvaltning

Myndigheten har i uppgift att utveckla, samordna och stödja digitaliseringen av statliga myndigheter och förvaltningen i kommuner och regioner, med undantag för försvarsmyndigheterna. Den nya myndigheten tar över uppgifter som idag finns hos andra myndigheter, till exempel E-legitimationsnämnden och Ekonomistyrningsverket ESV.

Post- och telestyrelsen, PTS

Post- och telestyrelsen ska bland annat bistå kommunerna i att främja bredbandsutbyggnaden. Ett väl fungerande bredband är väsentligt för att olika typer av välfärdsteknik ska kunna användas, både av den enskilde invånaren i sitt hem och av personal inom till exempel äldreboenden. PTS har bland annat tagit fram en vägledning kring hur kommuner kan agera på bredbandsmarknaderna.

Post- och telestyrelsen har även tagit fram Digitaliseringsnunnan, ett webbaserat verktyg där det går att beräkna potentiella effektiviseringar genom att införa digitala tjänster i kommunal verksamhet. Exempel på tjänster inom hemtjänst och omsorg är digital tillsyn, nyckelhantering och medicinpåminnare, men även digitalisering av blanketter och digitalt beslutsstöd inom socialtjänsten.

Välfärdskommissionen

Regeringen har inrättat en välfärdskommission som ska identifiera och analysera konkreta åtgärder för att stärka kommunsektorns förmåga att tillhandahålla välfärdstjänster av god kvalitet i framtiden. Kommissionen samlar företrädare för stat, kommuner, regioner och centrala arbetstagarorganisationer.

Välfärdskommissionen kommer särskilt att prioritera åtgärder inom fyra områden:

- förbättrad styrning av välfärden
- effektivt nyttjande av offentliga resurser
- hållbar kompetensförsörjning och en god arbetsmiljö i välfärdssektorn
- digitaliseringens möjligheter att frigöra resurser till välfärden.

Datum: 2020-09-25

Ärendenummer: VON 2020/0078

Definitioner inom digitalisering

Socialstyrelsens termbank anger:

Välfärdsteknik: digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning

Välfärdsteknologi: kunskapen om välfärdsteknik

Hjälpmedel: hjälpmedel för det dagliga livet eller hjälpmedel för vård och behandling

Hjälpmedel för det dagliga livet: individuellt utprovad produkt som syftar till att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet eller självständighet genom att kompensera en funktionsnedsättning

E-hälsa: Hälsa är fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande. E-hälsa är att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt för att uppnå och bibehålla hälsa. Socialstyrelsen, e-hälsomyndigheten, Myndigheten för delaktighet, Sveriges Kommuner och landsting, Famna och Vårdföretagarna tog gemensamt fram beskrivningen av begreppet e-hälsa år 2016. Den grundar sig på WHO:s beskrivning av Hälsa.

Sverige har en vision för e-hälsa, **Vision e-hälsa 2025**. Den är beslutad av regeringen och SKR, Sveriges kommuner och regioner. Visionen lyder:

”År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd, samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet.”